

STANOWISKO
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 21 maja 2010 r.

**w sprawie planowanych zmian w organizacji administracji architektoniczno-
budowlanej i administracji nadzoru budowlanego**

W związku z toczącymi się obecnie w ramach Ministerstwa Infrastruktury pracami koncepcyjnymi nad nowym modelem funkcjonowania administracji architektoniczno-budowlanej i administracji nadzoru budowlanego, Związek Powiatów Polskich czuje się w obowiązku zaapelować o rozagę przy zmianach obecnie funkcjonującego systemu, w szczególności przestrzec przed bezwarunkowym przekazywaniem znaczącej części zadań na szczebel samorządu gminnego.

Zasada pomocniczości istotnie nakazuje pozostawiać zadania na najniższym szczeblu, który jest zdolny zadania te wykonać. W naszej ocenie szczeblem tym jest właśnie szczebel powiatowy; dopiero bowiem tutaj istnieje możliwość stworzenia dostatecznie licznego i mocnego merytorycznie zespołu urzędników. Wynika to w szczególności z niewielkiej liczby osób o wykształceniu architektoniczno-budowlanym, które są zainteresowane podjęciem pracy w administracji publicznej, i relatywnie wysokimi oczekiwaniami płacowymi takich osób.

Z drugiej jednak strony należy pamiętać o tym, że uprawnienia starosty w zakresie wydawania pozwoleń na budowę są w obecnym stanie prawnym w pewnym sensie fikcyjne. Ustawowa regulacja przesłanek odmowy wydania pozwolenia sprawia, że działalność starosty ogranicza się praktycznie do weryfikacji formalnej złożonego wniosku. Aspekt merytoryczny, tj. możliwość postawienia określonego obiektu jest konsekwencją decyzji podjętych na szczeblu gminy – czy to poprzez uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, czy to poprzez wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – i starosta nie ma na to – wbrew społecznemu przeświadczeniu – żadnego wpływu.

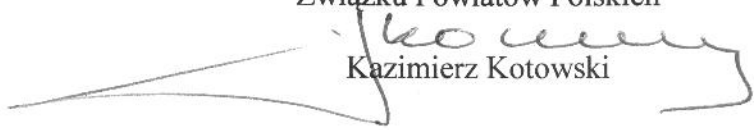
W tej sytuacji za optymalny model należy uznać model, w którym starosta pełni funkcje kontrolne w procesie inwestycyjnym. Do wszczęcia procesu budowlanego w większości przypadków powinny wystarczać regulacje przyjęte na szczeblu gminy; starosta dokonywałby jedynie weryfikacji na ile zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z owymi regulacjami. Postulat ten pokrywa się w znacznej części z nowo uchwaloną nowelizacją Prawa budowlanego.

Funkcje kontrolne pełnione byłyby – za pośrednictwem powiatowego inspektora nadzoru budowlanego – do zakończenia procesu inwestycyjnego.

Podkreślić należy, że propozycja powyższa nie pozostaje w sprzeczności z zasadą niezależności poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego; kontrola bowiem dotyczy nie tyle gminy, lecz prawidłowości działań inwestora.

Podtrzymujemy naszą opinię, że inspekcja nadzoru budowlanego winna funkcjonować na szczeblu powiatowym i wchodzić w skład administracji zespolonej pod zwierzchnictwem starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu). Zespolenie to winno mieć wymiar realny, m.in. poprzez wpływ starosty na finansowanie inspekcji, własność majątku niezbędnego do jej funkcjonowania, oraz nieskrępowaną możliwość powoływania i odwoływania powiatowego inspektora nadzoru budowlanego.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Kazimierz Kotowski